

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	FIU/BPNUC	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Nákladové účetnictví		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	01.09.2014 18:52

Pracoviště / Zkratka	FIU / BPNUC	Akademický rok	2014/2015
Název	Nákladové účetnictví	Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.	Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]	Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A Statut B Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / - 0 / - 0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / 39 0 / 0 0 / 0	Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština	Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Nahrazovaný předmět	UC/BPNUC		
Vyloučené předměty	FIU/PNUC a UC/PNUC		
Podmiňující	Nejsou definovány		
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány		
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány		

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je poskytnout studentům klíčové informace z oblasti nákladového účetnictví. Předmět navazuje na znalosti finančního účetnictví a vymezuje rozdíly v obsahu a pojetí informací finančního a nákladového účetnictví. Zdůrazňuje podstatu a odlišnosti účetních informací pro řízení po linii výkonů (kalkulačně-výkonové účetnictví), řízení po linii odpovědnosti (odpovědnostní účetnictví) a řízení procesů (procesní účetnictví). Vysvětluje základní nástroje hodnotového řízení - systém kalkulací, rozpočtů a vnitropodnikových cen a jeho následnou aplikaci získaných poznatků v odpovědnostním hodnotovém řízení, ve využití metody standardních nákladů a výnosů (tzv. Standard Costing), a to ve dvou základních podobách - Absorption Costing a Variable Costing.

Požadavky na studenta

60% aktivní účast na seminářích, průběžný test (min. 70 % úspěšnost), kombinovaná zkouška

Obsah

1. Úvod do nákladového účetnictví, vztah finančního, daňového, nákladového a manažerského účetnictví
  2. Organizace účetních informací finančního a nákladového účetnictví
  3. Vymezení základních pojmů
  4. Členění nákladů
  5. Návratnost nákladů
  6. Informační nástroje pro řízení po linii výkonů
  7. Kalkulační systém a jeho využití v řízení
  8. Specifika kalkulace s přiřazováním nákladů podle aktivit
  9. Účetní informace pro řízení po linii odpovědnosti
  10. Řízení po linii odpovědnosti
  11. Postavení rozpočtu nákladů v systému plánů a rozpočtů
  12. Členění, sestavení a kontrola rozpočtů
  13. Metoda standardních nákladů a výnosů
-
1. Úvod do nákladového účetnictví, vztah finančního, daňového, nákladového a manažerského účetnictví
    - Základní terminologie, rozdíly v obsahu, pojetí a časové orientaci
    - Dosavadní vývoj nákladového a manažerského účetnictví, vazba mezi nákladovým a manažerským účetnictvím
  2. Organizace účetních informací finančního a nákladového účetnictví
    - Jednookruhová a dvouokruhová organizace účetních informací
    - Zobrazení a oceňování vnitropodnikových výkonů v účetnictví
  3. Vymezení základních pojmů

- Pojetí nákladů a výnosů ve finančním a nákladovém účetnictví
- Základní pojmy (efektivnost, účinnost, hospodárnost, kritéria měření, využití v hodnotovém řízení, kalkulačně-výkonové, odpovědnostní účetnictví)

4. Členění nákladů

- Druhové členění, náklady podle místa vzniku a podle odpovědnosti, druhotné náklady
- Účelové členění nákladů (technologické náklady a na obsluhu a řízení, jednicové a režijní)
- Přímé a nepřímé náklady, členění nákladů ve vztahu k objemu činnosti, základní přístupy členění nákladů na variabilní a fixní, využití a nevyužití fixní náklady

5. návratnost nákladů

- Vztah mezi náklady, objemem a ziskem při krátkodobém rozhodování, citlivost jednotlivých činitelů
- Omezení použití rozboru nákladů, objemu výkonů a zisku

6. Informační nástroje pro řízení po linii výkonů

- Úloha kalkulace v řízení nákladů, výnosů a zisku, vymezení základních kalkulačních pojmů (metoda, předmět, obsah kalkulace, základní vztah k rozpočtu a účetnictví)
- Přiřazování nákladů předmětu kalkulace, metody kalkulace, alokační fáze kalkulace plných a variabilních nákladů, kalkulace příspěvku na úhradu, překročená a nedostatečná úhrada fixních nákladů, vypovídací schopnost, měření hospodářského výsledku s využitím kalkulace plných a variabilních nákladů

7. Kalkulační systém a jeho využití v řízení

- Propočtová, operativní, plánová, výsledná kalkulace
- Vliv konkrétních podmínek tvorby výkonů na zjišťování skutečných nákladů výkonů (prostá, stupňová, fázová, zakázková metoda, metoda sdružených výkonů)

8. Specifika kalkulace s přiřazováním nákladů podle aktivit

- Obecná východiska kalkulace zpracované metodou ABC
- Přednosti a omezení metody, možnosti využití metody v praxi

9. Účetní informace pro řízení po linii odpovědnosti

- Funkce odpovědnostního účetnictví, strukturální, plánovací a kontrolní předpoklady účinnosti odpovědnostního řízení

10. Řízení po linii odpovědnosti

- Využití hodnotových informací v odpovědnostním řízení, střediskové náklady
- Vnitropodnikové ceny a jejich vazba na střediskové výnosy, vnitropodnikový výsledek hospodaření, aplikace peněžních toků v řízení odpovědnostních středisek

11. Postavení rozpočtu nákladů v systému plánů a rozpočtů

- Cíle, funkce a tvorba rozpočtů, tvorba plánu a rozpočtu firmy jako celku
- Dílčí rozpočty a jejich transformace na nižší úrovni, řízení režijních nákladů

12. Formy, sestavení a kontrola rozpočtů

- Klasifikace a technika sestavení rozpočtů
- Kontrola plnění rozpočtu

13. Metoda standardních nákladů a výnosů

- Pojetí a cíle metody standardních nákladů, typy standardů a odchylek od standardů
- Zvláštnosti a využití metody standardních nákladů při řízení režijních nákladů
- Centralizace a decentralizace v odpovědnostním řízení.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

K absolvování předmětu nejsou vyžadovány žádné podmínky a předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.

Získané způsobilosti

Studenti se seznámí s podstatou a odlišností účetních informací pro řízení po linii výkonů (kalkulačně-výkonové účetnictví), řízení po linii odpovědnosti (odpovědnostní účetnictví) a řízení procesů (procesní účetnictví). Získají vědomosti o základních nástrojích hodnotového řízení - systému kalkulací, rozpočtů a vnitropodnikových cen a jeho následné aplikaci získaných poznatků v odpovědnostním hodnotovém řízení, ve využití metody standardních nákladů a výnosů (tzv. Standard Costing), a to ve dvou základních podobách - Absorption Costing a Variable Costing.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. Dr. Ing. Jaromír LAZAR

- **Přednášející:** Doc. Dr. Ing. Jaromír LAZAR
- **Vede seminář:** Doc. Dr. Ing. Jaromír LAZAR

Literatura

- **Základní:** BRAGG, S. M. *Cost accounting fundamentals: essential concepts and examples*. Centennial, Colorado: Steven M. Bragg, 2012. ISBN 978-0-9800699-9-0.
- **Základní:** KRÁL, B. A KOL. *Manažerské účetnictví. 3. doplněné a aktualizované vydání*. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-217-8.
- **Základní:** FIBÍROVÁ, J., ŠOLJAKOVÁ, L., WAGNER, J. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: ASPI, a.s., 2007. ISBN 978-80-7357-299-0.
- **Základní:** VALICOVÁ, A. *Nákladové účetnictví*. Karviná: SU OPF, 2011.
- **Základní:** VANDERBECK, E. J. *Principles of cost accounting*. [Masdon, Ohio?]: South Western/Cengage Learning, 2013. ISBN 978-1-133-18788-2.
- **Doporučená:** SCHROLL, R., KRÁL, B., JANOUT, J., FIBÍROVÁ, J. *Manažerské účetnictví*. Praha: Bilance, 2005. ISBN Bez ISBN.
- **Doporučená:** CHARTERED INSTITUTE OF MANAGEMENT ACCOUNTANTS (LONDON). *Manažerské účetnictví: oficiální terminologie = Management accounting: official termin.* Praha: ASPI, 2003. ISBN 80-86395-43-X.
- **Doporučená:** ŠOLJAKOVÁ, L. *Nákladové účetnictví v příkladech a úlohách*. Praha: Oeconomika, 2007. ISBN 978-80-245-1172-6.
- **Doporučená:** *Odborné časopisy: Účetnictví, Účetnictví v praxi, Účetní poradenství, Finanční zpravodaj, Metodické aktuality Svazu účetních..*
- **Doporučená:** FIBÍROVÁ, J. *Reporting: moderní metoda hodnocení výkonnosti uvnitř firmy*. Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0066-2.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Přednáška	13
Zkouška	40
Ostatní studijní zátěž	66
Seminář	26
Celkem:	145

Vyučovací metody

Přednáška
Seminář

Hodnotící metody

Známkou

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Účetnictví a daně	4	12	2014	Povinně předměty oboru UD Bc. prez.	A	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Ekonomika cestovního ruchu	4	12	2014	Povinně volitelné předměty oboru ECR Bc. prez.	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Ekonomika cestovního ruchu	4	13	2014	Povinně volitelné předměty oboru ECR Bc.	B	3	ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Ekonomika podnikání v obchodě a službách	4	14	2014	prez. Povinně volitelné předměty oboru EKPO Bc. prez.	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Ekonomika podnikání v obchodě a službách	4	12	2014	Povinně volitelné předměty oboru EKPO Bc. prez.	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Řízení logistiky	4	13	2014	Povinně volitelné předměty oboru RL Bc. prez.	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Řízení logistiky	4	12	2014	Povinně volitelné předměty oboru RL Bc. prez.	B	3	ZS